

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:

за цілий рік . . . 20 кор.
в пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
за місяць . . . 1 70 кор.

За границю:

цілий рік . . . 18 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Вареш ми очі і душу ми вареш: а не возьмеш мпlosti і віри не возьмеш,
бо руске ми сердце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5 1/2 год. пополудні.

Редакция, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. 1. пл. Дембровского (Хорун-
щини). Експедиція місцева
в Агенції Соколовского в
пасажі Гавсмяна.

Рукописи зберігає редакція
на попереднє застереження.
— Рекламація необпечатані
вільні від порта. — Обго-
лошення звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надісланім» 40 с.
від стрічки. Подяки і при-
ватні донесення по 50 сот.
від стрічки.

Екстремі.

В ході біжучого тижня «Діло» виконало такі скоки, що треба би на се або заводового линоскока, або дуже здервованого чоловіка, щоби брав сю роботу на серію і не посьміяв ся сам з себе. Сі екстремі схарактеризувало найліпше, хоть очевидно мимоволі, само «Діло», заміщуючи майже день по дню статі під заголовками: «Запропащена справа» а відтак зараз: «Непропаща сила».

В статі «Запропащена справа» виводило «Діло», що рускі послі зрадили народ тим, що не ухвалили обструкції (!), як «Діло» їм наказало, і не мають чого вертати до краю, занепропащивши справу нашого народного розвою на довгі літа, а може і на віки. А коли ми в наших статях «Діло в Каносі» представили емү цілу гидоту такого поступованя, «Діло» у відповідь — а се треба піднести з признанем — дало зовсім разумну статю п. з. «Непропаща сила», в якій додумало ся до того, що ми вже два тижні передтим писали із нагоди посвячення будинку «Дністра», що іменно не годить ся нам падати духом з причини часової політичної невдачі, коли ми на інших полях народної діяльності, в просвітнім напрямі, економічнім, організаційнім очевидно зростаємо в силу і ступаємо скорим кроком наперед.

І на тім становиску станути відразу було найполітичніше, бо спершу розагітувати народ за загальним голосованем і виборчою реформою, устроювати сотки віч, ухвалювати відповідні резолюції і збирати тисячки петицій, а відтак в останній хвилі, перед ухваленем сеї реформи, змінити фронт цілковито, жадати найострійшої форми протесту против тої виборчої реформи, наглити послів до обструкції, хотяй би безуспішної і безвихідної і за «непослух» окликати їх зрадниками народу, які не мають чого вертати до краю — чиж се не баламучене народа в его здоровім, простім пониманню річий, чиж се не підриване народного довіря в успіх нашої політичної праці, в провід своїх власних представителів, чиж се не нагонюване власних ягнат в кошару вовка?

Як фальшивим був крок «Діла», показало ся зараз з початком загальної дебати над проєктом комісії виборчої реформи. Колиб «Руский клуб» пішов був за командою «Діла», то когоб був зискав за союзників? Тих кільканайцять

Всенімців, для яких в палаті не має ніхто ліпшого імени, як: пияки, комедіанти, трохи чеських радикалів і найзавзятійших польських шляхтичів, які недоволені реформою, усувають ся так від голосовань як і від дебати. Злучившись з такими різнородними живлами до диких оргій обструкції, які були би неминучі в виду малого числа обструкціоністів, Русини навіть не малиб були нагоди представити наглядно, ad oculos, свою кривду перед повною палатою, маючи против себе подавляючу єї більшість, що стоїть за реформою а також і правительство а навіть виразну волю монарха.

Натомість при теперішній річевій опозиції против скривлення правительственного предложєня ріжними «компромисовими» додатками комісії, зараз перший бесідник повної палати пос. Брайтер цілою силою вимови ударив на ті виїмкові постанови, які приторочено до Галичини, о особливо єї східної часті. Також соціалістичний посол Адлер виступив против насильства, яке намірено сповнити на Русинах кавтелями польского кола, а пос. Романчук датами і фактами виказав серед загальної уваги палати тенденційність поправок Стажиньского. Без сумніву, що в дальшій дебаті найдуть Русини прихильників і серед «демократичних Чехів» — яким притяв п. Романчук, як і серед «поступових Німців» — до яких апелював голова руского клубу, як і серед соціалістів та полудневих Славян а навіть польских людюців так що коли не цілковите усунєнє, то принайменше важні модифікації ухвалених комісією польских ключок на Русинів є майже запевнене. А тоді нехай польске коло приймає ся обструкції...

Отже видко з того, що «Запропащена справа» — як осудило «Діло» — не так зовсім запропащена, а коли має проявити ся наша «Непропаща сила» — про яку писало «Діло» — то найкрасшу нагоду до того она має в нещастю, щоби маніфестувати ся не безрадним криком і безцільним пручанем, а спокійною, свідомою цілю борбою з перемагаючим противником. Витревалість і консеквентність зискує признанє і уможливує успіх, а перескакування з екстрему в екстрем є тільки прикметою малодухів або легкодухів!...

З подорожи до св. Землі.

(Дальше).

Єрусалим 20. IX. 1906.

В четвер 20. вересня рано мала відбути ся послідня соборна служба Божя в церкві св. Сальватора (Спаса). Ся церков є парохіяльною церквою Єрусалима, належить до Кустодії с. в Францішканів, які опікують ся всіми памятковими місцями, і лежить в північно західній часті міста. Вибудовано єю головно завдяки щедрости цісаря Франца Йосифа I. По богослужєню мали дістати паломники грамоти і хрести паломничі, бронзові за 15 франків всі сьвіцкі, які перший раз були в св. Землі, срібні за 25 фр. сьвященики і ті, що другий раз звиджували сьвяті місця, а золоті за 150 фр. визначні особистости. Однак коли зібрали ся всі на богослужєнє в церкві св. Стефана, то лиш декуда видно було на грудях паломничий хрест, а то тому, що він за дорогий, за великий, а крім сего не вільно носити его публично, як інші медалі і хрести. Хто з жителів Єрусалима довідав ся о зміні програми, поспішив тут, щоби почути нашу відправу і спів, о яким чутка пішла по місті. Не тільки католицькі сьвященики, але інші Християни явили ся численно і дуже пильно слідили цілу відправу. Був тут також секретар єрусалимского паші. Наш знаменитий маєстро, п. Мишуга, причинив ся богато своїм незрівнаним співом до піднесеня торжєства.

По відправі фотографовано ся еще раз групами, а відтак ціле пополудне оставлено паломникам, щоби поладили свої орудки і осьвятити на Гробі гостинці. По місті ходять наші селяни вже поодинокі, якби у себе в дома, а декотрі понакладали на голови фези і виглядають, як справдішні Араби, а на дїтвору, яка пхає ся по бакшіш, гукають не инакше, як лиш «ялля». Сила акліматизації у нас справді велика, та тільки питанє, чи з національного згляду є се добра наша прикмета?

Склепарі піднесли ціну і не хочуть вже торгувати ся, як передше, бо знають, що нині мусить кожний купити, коли еще передвчєра для заохоти опускали на товарах. Араби витають ся вже з нами, якби зі своїми добрими знакомими, прикладаючи руку до чола. Між собою они ріжно витають ся. Феза не здимають, бо голять голови, зіставляючи лиш над чолом клаптик волося, якби козацкий седець, а за те окрасою мужчини є гарно

плекана борода. Коли Араб витає приятеля, кладе руку до чола, а відтак на груди. Молодші цілують старших в руку, а крім сего прикладають їх руку до свого чола на знак уяглиости. Два знакоми подають собі руку і питають ся о здоров'є, але питати про здоров'є жінки або доньки вважають за неприличне, подобно як в Хінах.

Народи східні є ввічливі аж до переседи, але також добрі крутарі, а о скільки наще товариство їм пожадане, пізнати сейчас по тім, чи витають в дверях, чи в комнаті, чи просять сідати або ні, ближше або дальше від себе, промовляють вишуканими або простими словами і чи гостять кавою або ще до того поставлять люльку. Коли Араб за се дізнає чемности від Європейця, рад би єго довше задержати і просить до себе частійше.

Дехто, який вже передше покінчив заупи, або якому вже вийшли грошенята, чи не досить добре оглянув памяткові місця, іде ще раз оглядати. На Оливній горі є найбільше памяток, а з вершка російської вежі видно дуже добре Єрусалим і єго околицю, видно Йордан, Мертве море і Джебель Мойсея (небо), а під ногами долину Йосафата з Гівною (пеклом). Цілу околицю оглядає ся, як на долони. Довкола пусті скали, жите завмерло під сю пору, Мертве море, а серед того оазис вічного життя, вічної весни як Єрихон і Аїн Карім. На Єрихоні долину Йордана, коли покрила ся буйною рослинністю, ввазував диявол, коли Христос постив 40 днів.

Йордан і Мертве море будуть ще довго притягати людий жадних пізнати їх вдачу. Питанє, що було скорше: Йордан чи Мертве море, і де вливав ся Йордан, коли не було Мертвого моря; та для чого не підносить ся зеркало того зглядно малого озера, яке не має нікуди відливу, хотяй денно вливає ся до него 8—12.000 тон води — оставляю отвертим для всяких теорій, тверджень і гіпотез.

(Дальше буде).

3 державної ради.

По відчитаню двох інтерпеляцій, з яких одна пос. Брайтера дотичила справи поручника Земана, приступлено до дальшої дебати над виборчою реформою. Пос. Плячек виступає против правительственного предложеня, а по пос. Шуклім вніс Всенімець Герцог внесене на замкнене засіданя. Серед великого обуреня і крику Всенімців відбуло ся голосоване, в яким відкинено внесене і слово заняв до дискусії пос. Грубан, який представив кривди Чехів. Пос. Ольшевский зложив іменем польского людowego сторонництва ось яку заяву:

Програма польского людowego сторонництва містить на першім місци жаданє загального, рівного, тайного, безпосередного права голосованя для виборів до всіх тіл законодатних і репрезентативних. Сторонництво не спічне скорше, доки ся ціль не буде осягнена. З вдоволенем оно приняло перед роком заяву правительства, що оно внесе проект ви-

борчої реформи, відповідаючий постулатам соціальних течій, однак внесений проект не відповів очікуваням польского людю, бо в нїм проявила ся відліт управлювана з завязтостію у Відні протекційна система на річ пануючої в Галичині кляси, суперечна з інтересами людю. Хотяй противникам реформи не повело ся повалити самої засади реформи, то однак польске коло, якого іменем радше є назва «пшляхоцького клубу» всякими способами змагало до фальшованя діла реформи при помочи цілого ряду спеціально для Галичини утворених постанов.

Передовсім старали ся не допустити до виборчої комісії жадного представителя польских людовців. В наслідок сего вже в лютім с. р. представителю сего сторонництва вручив правительство 800 петицій польских громад, в яких у двох точках були уняті жаданя польского людю: 1) щоби Галичина не була покряджена під зглядом мандатів, 2) щоби нова виборча ординация унеможливила раз на все виборчі надужитя. Сим постулатам не вволено. Особливо жадавмо: щоби кожда громада, числяча що найменше 500 мешканців, становила окреме для себе місце виборів. Приняте дотичного внесеня Стажинського також палатою, утревало би на вічні часи славу галицьких виборів. Польске людове сторонництво буде голосувати против всіх виїмкових постанов для Галичини і просить іменем польского людю всіх безсторонно настроєних членів палати о підперте в цілі вилімінованя «галицьких спеціальностей».

По промовах пос. Удржала і Скеного президент уділив голосу пос. Хоцови, але в сій хвилі зголосив ся до голосу пос. Малік і почав бурду. По промові Хоца, поставив Малік внесене на замкнене засіданя, яке відкинено 7 голосами против 131.

Пос. Абрагамович складає заяву польского кола, в якій зазначає, що правительственне предложенє бар. Гавча було очевидячки вороже для теперішного польского стану посіданя і тому всі польскі послы заявили ся против него. По упадку кабінету п. Гавча польске коло пересвідчило ся, що реформа не зійде з першого пляну, бо закиди польского кола против виборчої реформи з огляду на становиско монархії не находять послуху ані в палаті, ані у начальних чинників держави, — тож числячи ся з обставинами, порішило перейти до подрібної дискусії, скоро лише кабінет ки. Гогенльогє виявив склонність для закладженя несправедливостей першого проекту для польского народу. Коло поставило свої спеціальні постуляти, які старало ся перевести в дорозі компромісу. Передовсім зажадало помноженя числа мандатів для удержаня стану посіданя в палаті послів, як також і конституційної гваранції єго. Заразом зажадало розширеня автономії краю, бо будуча палата, вийшовша з загального голосованя, могла би виявити склонність укороченя прав сойму. Коли однак розширенє автономії при сій нагоді показало ся неможливим, польске коло старало ся бодай узискати корисну для себе автентичну інтерпре-

тацію §. 11. основних законів. З глубини переконаня підирало також коло польске плуральну систему виборчу, однак і в тім остало в меншости. Так само остало без висліду жаданє рівночасної зміни регуляміну палати задля унормованя відносин в будучій палаті. Тож не всім інтересам і бажаням польского кола вволено і коли оно тепер заявляє ся, щоби перейти до подрібної дискусії, то не робить сего з ентузіазму для предложеня, а задля оборони своїх народових інтересів і тих постанов предложеня, які комісія задля сеї оборони вже приймала в своїм оправданю.

„Однак не вратимо також надії — кінчив бесідник — що зголошенє нами «внесеня меншости» спеціально до плуральной системи і польского заступництва з Буковини стануть приняті. Заявляємо ся за переходом до подрібної дискусії в тій надії, що компроміси, виключені в комісії, прийдуть до здійсненя. Колиб. наші очікуваня завели нас, колиб. наші народові інтереси і жизненні потреби стали нарушені ухвалами палати, то нікого не повинно дивувати, що в такім разі будемо поборювати предложене а цілою рішучістю».

Пос. Прохаска поставив внесене на вибір генеральних бесідників. Згоджено ся і вибрао сонга пос. Штайна а пропє. Кюмпера. Внесене Плячка, щоби ціле предложенє відслати назад до комісії, навіть не найшло потрібного підпертя.

На сїм президент замкнув засіданє до понеділка.

Просимо відновити передплату.

Н О В І Н К И.

— Календар. В неділю: руско-кат. Анастасій; римо-кат. Мартина. — В понеділок: руско-кат. Зиновія і Зин.; римо-кат. Покр. П. Д. М. — Вівторок: руско-кат. Стахія, Наркиса; римо-кат. Станислава К.

— Заява. Супроти вісти віденьского дописувателя „Діла“ в ч. 228, що п. Ол. Барвіньский мав бути у Відні вже в понеділок — заявляю в інтересі правди, що я цілий попередній тиждень (за відомостю клубу) був у Львові на засіданях Ради шк. кр. (анкета в справі плянів ліцеальних) і засіданях I і II секції і що 28. т. є в неділю вечер прибув до Відня, (отже телеграма мене у Львові вже не застала). В понеділок 29/10 був я в парламенті від 10— $\frac{1}{2}$ 11, і від $\frac{1}{2}$ 3— $\frac{1}{4}$ по полудни, але не побачивши там нікого з руских послів, пішов домів, позаяк на таблиці, де є виписані клуби з означенем засідань, не було написано, чи є засіданє руского клубу (взагалі нема звичаю виписувати, коли є засіданє руского клубу і напись Ruskyj Klub стоїть там не знати по що?) Колиб там було означено засіданє, я був би неминучо прибув і се я другого дня заявив голові. З поважанем

Ол. Барвіньский.

— В п'ятницю був між иншими на авдієнції у цісаря радник і посол Ол. Барвіньский.

— I. популярний концерт з відчитом проф. Боберского буде завтрішної неділі о 5 $\frac{1}{2}$ год. в новій салі «Сокола» (ул. Руска 20). В програмі концерту входять три точки мішаного хору Читальні «Просвіти» з жовківского передмістя а се: «Дніпро реве» і «Вязанка народних пісень» Д. Січаньского та Ф. Колесси

«Гайліки»; деклямація п-ні Ол. Будзиновскої, і гра на цитрі п. Утриска. Крім того будуть дві точки гімнастичних вправ. Фортеп'яновий супровід обняв п. Б. Вахнянин. Ціни вступу: крісла по 80, 60 і 40 сот., а стоячі місця по 20 сот. Саля буде освітлена електрично. Білети в «Сок. Базарі».

— **3 економічної області Русинів.** «Міщанський ремісничо-промисловий союз кредитовий у Львові стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою» — під такою фірмою завалося нове руске товариство економічне і в жовтні с. р. зістало вже зареєстроване. Основане сего товариства є тим знаменніше, що ініціатива вийшла з кругів самого львівського міщанства, котре зрозуміло, що йно через сильний союз здужає успішно витримати конкуренцію, та заняти місце належне йому в краю і єго столиці. Основателі сего товариства пп. Нагірний, Макович, Гресяк, Павлишак і Спужарський Евген — самі видніші рускі промисловці, дають певну гаранцію, що се товариство відповість вповні своїм задачам та стане міцним забором для кругів полишених доси — на жаль — самим собі. Передовсім заслуговує на увагу, що товариство се має намір вже в короткім часі отворити власний склад в роді «Красного Базару», де можна буде дістати витвори нашого промислу з першої руки, а не як доси через посередників, а з другої сторони визволить наш промисл з рук непрошених опікунів. Новому товариству желавмо як найкрасшого розвитку.

— **В Делятині** відіграють аматори з рамени «Бесіди» в неділю 11. с. м. «Свекруха», комедію зі співами в 3 діях Л. Лопатинського. В межпактах концерт аматорської оркестри. Початок о 7½ год. вечер

— **Віча в справі виборчої реформи** відбудуться: в Дрогобичи дня 12. с. м. в полудне в театральній салі; в Коломиї дня 14. с. м. в полудне в міській павільоні; в Монастирських дня 18. с. м. в полудне на подвір'ю руского приходства; в Рудниках, святицького повіта, 11. с. м. в полудне.

— **Іменованя.** Міністер просвіти посунув до VII клася рангі професорів: о. Александра Стефановича з женьської учит. семінарії у Львові, Антона Козловського і кс. Г. Бегу з женьс. учит. сем. Перемишли та М. Колчакевича і М. Зволинського, з муж. учат. семін. в Кракові.

— **Вісти з закорд. України.** Дня 3. с. м. в другій аудиторії київського університету відбула ся загально-факультетська збірка студентів історично-філологічного факультету. Між іншими на порядку дня було питанє про те, щоб винисати до історично-філологічної семінарії книжоц українською мовою, які відносять ся до української історії, етнографії та історії української літератури. Збірка одногласно ухвалила от яку резолюцію: «Виходячи з того факту, що в історично-філологічній семінарії нема багато дуже важних творів та збірників матеріалів, що відносять ся до історії, етнографії та історії літератури України, загально-факультетська збірка історико-філологів пропонує деканови факультета або особам, від яких се залежить, подбати на першу чергу про негайний випис отсих видань: «Української історичної бібліотеки» всі томи; всі томи «Збірника історично-філософічної секції Наукового Товариства імени Шевченка»; всі томи «Збірника філологічної секції»; всі томи «Етнографічного збірника»; всі томи «Записок Наукового Товариства імени Шевченка»; всі томи «Часописи правничої та економічної»; 100 томів «Літературно-Наукової Бібліотеки» серії першої; Грушевського — «Вітми з жерел до історії України-Руси»; згож — «Ілюстрації королівців в руских землях XVI. в.» томи I—IV; згож «Розвідки й матеріяли до історії України-Руси» т. I—V; згож «Матеріяли до історії суспільно-політичних і економічних відносин Західної України»; Огоновського — «Історія літератури рускої» т. I—IV; збірники творів Шевченка, Франка, Грінченка, Левицького, Кониського, Мирного,

Коцюбинського; «Української бібліотеки» видавництва «Вік» випуски 1—8; «Біблію».

— **Духовні реколекції в Скалаті** під проводом ВПреоєсв. Митрополита розпочнуть ся д. 26. с. м. вечером і будуть тревати до 29. с. м. Зголошеня до участі приймає до дня 22. с. м. скалатський уряд деканальний в Кривім, п. Скалат, за присланем б К завдатку на перші потреби удержаня.

— **Прибуток в народнім учительстві.** З учительських семінариях мужеских і женьських в Галичині зложено загалом сего року 964 іспитів зрілости. З того числа припадає на мужескі семінарії: 401 публичних учеників а 61 екстерністів; на женьські: 158 публ. учениць і 251 екстерністок. В порівнянню з 1905 роком то в 1906. р. зложило іспит зрілости 17 учеників більше а 14 учениць менше. Упало при іспитах зрілости загалом 198 учеників і учениць.

— **Політичне арештованє.** В злучі з оновдшеною ревізією, переведеною в львівській касі хорих, арештувала поліція студента медицини Рафаловського з польского королівства і перевела в єго мешканю трусеницю. Найдено у єго докази зносин з арештованим в сокальським повіті революціоністом, що перепачковував через кордон бровнінги для російских революціоністів.

— **Буря на морю.** З Реки доносять нам: Тамтого тижня шаліла на Адрийським морю коло Реки і Трєсту величезна буря і накоїла великої шкоди. На Рівієрі залила вода майже цілий беріг, — між іншими одну часть Ніцци. «Трговински гласник» обчислює шкоду від бурі на пять мільонів корон. Буря забрала багато мореплавів і понесла сьвітами або на дно моря. В Реці знищила сей «моль», з котрого відпливають пароходи до Аббазії. І днесь море ще дуже неспокойне. «Моль» вже трохи направлений, а шкода вносьть около 50.000 корон. — *I. O.*

— **6 днів у гробі.** Американський лікар Берклей з Кінгера прийшов на оригінальну гадку, загіпнотизувати свою жінку і поховати єї загіпнотизовану, щоб по 6 днях видобути єї зпід землі цілком здоову. Перед численно зібраною публікою показав сей лікар 18. жовтня в городі Рокпорт сю штуку. Над отвореним гробом лягла жінка Берклея в домовину, учений лікар загіпнотизував єї, накрав, спустив у могилу і прикрив єї 1½ метра грубою верствою глини. Обурене публіки і намаганя директора, щоб він сейчас відкопав свою жінку, остались без успіху, бо учений лікар не хотів не сповнити соєві обіцянкы. Аж по шістьох днях підкопав гріб, виявля домовину, зробив кілька «гокспокус» і єго подруга ожила і... зажадала їсти.

— **Зпід північного бігуна.** Телеграф довїс, що Пірі (Peary) повертає вправді, добившись найдалше на північ, але не дійшовши до північного бігуна. Робер Пірі, один із найвідважійших і найвitreвалійших дослідників вибрав ся в дорогу до північного бігуна 16. липня 1901 на нарочно зладженім кораблі «Roosewelt», який сконструовано так, що напір ледових криг єго не міг роздавати, тільки підіймав висше в гору. На помості був прилад для бездротного телеграфу і всяк засоби на два роки житя. Пірі задумував перезимувати найдалше на півночі а відтак вибратись санками в купі із кількома Гренляндцями до північного бігуна. На случай невдачі мав сей плян пробувати перевести в лютім 1906. року. Тількиж очевидно мусів він зустрінутись із непоборимими перепопами, бо другу половину пляну не думає виконувати. Із остатної єго депеші до новоїорского клубу для дослідів північного бігуна, який названо єго власним іменем, виходить, що він зі своїм кораблем зимував в Гренляндії. В лютім с. р. вибрав ся санками на північ і мимо неприємної погоди дійшов до 87 степеня і 6 мінут північної ширини. По великих трудах експедиция вернула. В другій експедиції небавом потім відкрив Пірі коло 100 полудника новий край. Отож хоч Пірі не осягнув своєї остаточної цілі, то всеж таки

добив ся найдалше на північ із всіх дослідників підбігунових околиць, бож Нанзен озягнув в 1905 р. тільки 86° 14 мін. а в пять літ опісля Каві (Cagni) 86° 33 мінут півн. ширини. Крім сего відкрив він нову країну на схід від Гренляндії. Гренляндию прослідила в 70 рр. англійська експедиция, але поза 90 полуденик ніхто не запускав ся і ціла дальша околиця оставала цілком закрыта занавісою незнаня, яку в значній мірі відхилив отсе Пірі, роблячи тим велику прислугу для науки.

— **Красва рада шкільна** зорганізувала 1-класові народні школи в Рашкові (округ Городенка), в Старім Селі на присілку «Липина» (окр. Чесанів) і в Буківні (окр. Товмач) та перемінила 1-кл. школи на 2-класові: в Климківці (окр. Сянок), в Шешорах (окр. Косів), в Лазах (окр. Ярослав) і в Іспасі (окр. Коломия).

— **Дрібні вісти.** З днем 1. січня 1907 будуть вилучені громади і двірські обшари Космач і Уторопи з округа косівського староства, а влучені до староства в Печеніжині. — Вінчанє п. Івана Харука, укінченого студента богословія, з п-ю Ольгою Бурнадз відбуде ся 12. с. м. в Олівій-Королівці, почта, зел. і тел. станция Городенка.

— **Відповідь Редакції.** Вп. Богд. Барв. в Аб. Буде поміщена, скоро пришлете.

— **Репертуар руского театру в Бучачи.** Саля «Сокола». Початок о 7½ вечером. Білети продає торговля п. Рогозиньского. Руский театр лишає ся в Бучачи до 18. с. м.

В неділю дня 11. падолиста: передпоследне представленє «Лісова квітка», конкурсова комедия в 4 діях Яновскої.

Ві вторник дня 13. падолиста замість заповідженої «Гандзі», виставить театр на загальне домаганє публіки, другий раз оперу Ст. Монюшка «Галька», при співучасті військової оркестри 24. п. п. В ролі Антося виступить п. Гавк.

В четвер 15. падолиста: на дохід «Шкільної помочи» «Запорожець за Дунаєм», оперета в 3 діях Артемовского і «Весіле при ліхтарнях», оперетка в 1 дії Офенбаха.

«Гандзя» піде на последне представленє (18. с. м.) Опісля театр дасть в переїзді до Стрия лише 8 вистав в Ставиславові.

— **Репертуар міского театру у Львові.** В суботу вечер: «Лялька». В неділю попол.: «Ах то Закопане»; вечер: «Евген Онегін». В понеділок: «La Bestia». Ві вторник: «Евген Онегін».

Други Соколи і Сокилки! Памятайте, що львівський «Сокил» збирає жертви на будову свого дому.

Телеграми

з дня 10. падолиста 1906.

Відень. Цісар виїхав на два дни до Вальзе до архіки. Валерії.

Лодь. Межи польскими робітниками з партії народовців а соціалістами вибухла безмежна ненависть. Соціалісти нападають на народовців і мордують їх безощадно. Від 1. до 7. с. м. убито 28 робітників з народовецької партії.

Вильно. Виборчий комітет Литовців порозумів ся з жидівским комітетом в цілі спільної акції при виборах до державної думи.

Севастополь. Вчера заова почались засіданя воєнного морского суду про війсковий заколот в падолисті м. р. Справу про сей заколот кинуто на який час через те, що вкрадено з суду всі документи про неї. Розправа відбуває ся при зачинених дверох, Оборонців три: один громадянський, а два казюнных. Судять 272 осіб. Суд буде тривати два місяці.

Богдан Лелкий.

З дослідів над Шевченковою „Наймичкою“.

(Дальше.)

Таким загорілим хуторянином був приїром Куліш¹⁾

Любов хутірнього життя, туга за ним і охота змалювати його красу, є в поемі тим другим мотивом, жерелом єї ясного й погідного настрою.

А люди?

Прототипів дієвих осіб дошукати ся годі. Не маємо ніякого сліду, котрим можна би за ними йти. Можливо, що поет відрисовував їх вірно з природи, маючи в тямці когось зі своїх знайомих, можливо, що з багатьох людий збирав поодинокі черти та перетоплював їх в горнілі свого духа в такі суцільні форми, в яких вони тепер являють ся перед читачем.

Та все таки мусів мати близько себе людий, під котрих вражінням оставав ся безпосередно і з котрих віяв на постати в поемі той живий подув любови, доброти, саможертви, котрим вони живуть і до нині.

Вже передше було сказано, що в яготинським дворі знайшов поет людину, з якої як раз міг брати живі краски, до малюнку своєї ідеальної „Наймички“.

Людиною тою була княжка Варвара, донька князя Миколи Репніна, колишнього українського генерал-губернатора.²⁾

Знакомство Шевченка з княжною Репнін — се незвичайно гарна сторінка в життєписи поета.

Уявм собі панночку княжого, великопанського роду і бувшого крепака, артиста і поета Тараса Шевченка та подумаймо, що між ними завязують ся взаємини незвичайно ніжної натури, яких навіть годі влучно назвати, щось між любовю а дружбою.

Всього то на тлі першої половини XIX століття, коли між верстами суспільними лежала непроходима прірва а на великопанських дворах царював етикет з часів Людвига XIV.

Наш поет, людина непримирима, вдача буйна, натура широка, мусів інколи вражати нерви панночки, вихованої серед вирафінованої давнішньої культури — а мимо того вона не відвертаєт ся від нього, називає себе сестрою і найлучшим другом поета. Гостить його у себе, стараєт ся пізнати його, цінить його талант і радаб, щоб сей талант розвинув ся як найкрасше. Піклуєт ся ним, поки поет був на волі, а як понав ся у вязницю, та пішов на прогнанне, побиваєт ся за ним, як за найдорожшою людиною і стараєт ся о його визволенне, не зважаючи на те, що вже сама опіка над людиною в очах ряду й висних аристократичних верстов так скомпромітованою, як Тарас, кидала на ню недобре світло.

Була то рішучо людина виїмкова, висна понад свій час і навіть понад людий. Єї листи вказують, що була вона висна не тільки духом і душею, не тільки відвагою, котра єї казала зривати пуга заскорюзлости життя, але й своїм артистичним дарованнем. В листах тих видно безперечний літературний хист, сполучений з незвичайною, як на єї обставини, ширстю думок і почувань.

Найлучша мати і найбільше любяча се-

стра не годні написати ширійше, як нераз пише княжна до свого приятеля Тараса.

Болить мене — пише вона дня 22, вересня 1844 — що люди так часто здіймають ся захитати вашу віру в добре і сьвяте. Прошавайте добрий поете; не покидайте ні пера, ні пензля; йдіть чистою, сьвятою стежкою і да покрие Вас благодать Госнодня.³⁾

Княжна Варвара, се добрий ангел Тараса, його розрада й заохота. Вона відчувє його горе і терпить разом з ним — з скорботного Вашого листу у мене сльози навернули ся, пише 19. липня 1844²⁾ — вона турбуєт ся не тільки ним але й його ріднею (що видно з листу на Різдво 1845. року),³⁾ а як на правдивого друга пристало, вона вмє і хоче сказати йому також гїрке слово правди. Доїдавши ся, що Тарас стоваришував ся з гуляцим гуртком Закревського, пише княжна:

Кілька разів істина рвала ся з моєї душі, бажуючи і сподїваючись, що душа ваша прийме єї, як ліпший доказ мого сестриногo цїлювання про вас. Обвинювачують Вас не заздрівники, не „падлєци“, а я обвинювачую, я — сестра Ваша, найщирїйший Ваш друг.⁴⁾

(Дальше буде).

- ¹⁾ Кониський Op. cit. Том I. сторона 139.
- ²⁾ Ibidem Том I. сторона 138.
- ³⁾ Ibidem Том I. сторона 172.
- ⁴⁾ Ibidem Том I. сторона 132.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

(Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сигетускої і Косцюшка у Львові).

Приїхали дня 9. падолиста: о. М. Добрянський з женою з Ясениці замкової, Т. Е. Турулова з Рипянки, О. Яцишинова з Шешор, П. Бугель з Краківця, Н. Щуровский з Сараєва, о. В. Матвієнко з Дроговижа з женою, о. Гр. Гойванович з Яблонова, Мих. Бачинський з Григорова, о. Фр. Рабій з Самбора, о. Ом. Давидович з женою з Тартакова, Гр. Вітровий з Коропця, о. Ів. Станчак з Височка, о. Ст. Ванчишин з женою з Сороки, Фр. Тені з Борислава, Лев Стешак з Добромиля.

— Скарбник львівського „Сокола“ мав на продаж білєти до фризєра по низьких цінах. Провізія з білєтів призначена на дохід „Сокола“.

Після припису Львівського архієп. Синоду.

Хороші і со- лідно зроблені **скарбони церковні** а то більша

ДЛЯ ГОЛОВНОЇ КАСИ і на документи, на три ключі до пришрубованя до відлоги,

менша для каси підручної в двома ключами, отвором і гаком з 1 шрубою до вмурованя або зашрубованя в стїну, можна набути в риз- ниці і торгівлі **П. Спожарского.**

Вєілякі КУПОНИ

вил'юсовані цїнні папєри

виплачує без потрученя провізії абе коштів

Контора вимїни

ц. к. упр. гал. акц

БАНКУ

Гіпотечного.

Твори Л. Лопатинського:

- До Бразилії! др. 4 д. (вичерпане).
- Свєкруха ком. 3 д. (вичерпане).
- Беата і Гальшиа др. 5 д. 1 К.
- Конкурс на мужа ком. 5 д. 90 с.
- Четверта заповідь др. 5 д. 1 К.
- Параця ком. 3 д. 2 К.
- Яблочникар ком. 1 д. 40 с.
- Сольо терно оповіданє 30 сот.

Переклади:

- Урєсь Акоста Гуцкова траг. 5 д. 2 К.
- Laboremus Берисона др. 3 д. 1 К.

Дїстати можна у Львові, в книгарні Тов-а ім. Шевченка (ул. Театральна 1.) і в Ставропільській (ул. Руска 3.).

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15. падолиста 1906.

Щоденно о 8. год. вечер представленє В недїлі і сьвята 2 представленя о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представленє. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.

„Торбан“

музична бібліотєка видає

Українська Накладня

Львів. Вроновська 8.

Катальог даром і оплатно.

НАФТА

Фірма Петра Мйончинського

отворила для вигоди П. Т. Відбирателїв з провінції, Кружків рільничих і крамниць

гуртовний склад

і продажу нафти та олїїв до машин

при ул. Городецькій ч. 121

(недалєко городецької рогацьки і залїзничої рампи).

Склад отворений через цїлий день.

НАФТА

ЦІНИ ГУРТОВНІ НИЗЬКІ!!!

НАФТА БІЛА НЕЗАПАЛЬНА!!!

¹⁾ З Кулішом пізнав ся Шевченко 1842. року. Так сказав сам Шевченко на слїдствї в „III. оддїленя“.

²⁾ Князь Микола Репнін належав до тих нечисленних магнатів на Україні, що почували себе горожанами тої землі а не експлюататорами і дбали о єї добро.

Як генерал-губернатор він послав до царя двїчі меморіяли в справі полєгчі селянської долї і за те понав у нєласку в царя, (Кониський. Тарас Шевченко, Том I. сторона 122).

Він зложив гарний український архів в Яготинї, в котрім між іншими переховала ся череписка двох українських панів Чєни й Полєтики, яка й послужила до вислїду авторства історії псевдо-Кониського. (Горленко. Южноруськіє очерки и портрєты, Кїєв 1898. сторона 17.). Він пильно займав українською історїєю поруч Марковича, Рїгєльмана, Берлинського й Бантин-Каменського і брав участь у видавництві „Історії Малоросії“ що появилася 1822. року.